

Het Nederlands Autisme Register (NAR) probeert al sinds 2013 een zo compleet mogelijk beeld te krijgen van het leven van mensen met autisme in Nederland. Dat doet het NAR aan de hand van verschillende onderzoeken en vragenlijsten aan mensen met autisme en hun naasten. Dat heeft een schat aan informatie opgeleverd. Op deze pagina's laten we cijfers en informatie zien die te maken hebben met autisme en wonen.

Wonen in cijfers

Door Mariëlle van Bussel

Mensen met autisme zijn over het algemeen **minder tevreden over hun leven** dan mensen zonder autisme, zo blijkt uit eerder onderzoek. Om een beter beeld te krijgen van twee levensdomeinen die bijdragen aan levensgeluk: wonen en vrije tijd, is eind 2018 het **HOME-project** van start gegaan. Onderzoekers van de VU onderzoeken aan de hand van vragenlijsten de leefsituatie, behoeften en obstakels die autistische jongeren en volwassenen ervaren op het gebied van wonen en vrije tijd. Hoe groot is het aandeel van mensen dat zelfstandig woont en welke factoren dragen daaraan bij? Wat zijn redenen voor mensen om te verhuizen? Hoe besteden mensen hun vrije tijd en wat zorgt voor ontspanning? Het onderzoek loopt tot het eind van dit jaar.

20 procent van de deelnemers aan het onderzoek krijgt **enige vorm van hulp**: inwonend bij ouders, zelfstandig met een aantal uur woonbegeleiding of in een woonvoorziening.

De top 3 meest autismevriendelijke gemeenten

Veldhoven	7,2
Houten	7,1
Hilversum	6,5

De cijfers voor de meest autismevriendelijke gemeenten zijn gebaseerd op de mening van gemiddeld tussen de 5 en 10 personen per gemeente die deze vraag hebben beantwoord. Voor de gemeente Veldhoven waren dat 6 personen.

Gemiddeld kregen de Nederlandse gemeenten een **5,1** als waardering voor hun autismevriendelijkheid. Ook de provincies kregen een rapportcijfer. Gelderland en Friesland (beide een **5,6**) voeren de lijst aan, Limburg is de hekkensluis (4,6). Bij het bepalen hoe autismevriendelijk een gemeente of provincie is, is gekeken naar de beschikbaarheid en kwaliteit van scholing, jeugdzorg, werkvoorzieningen/ werkondersteuning, woonvoorzieningen/woonaanpassingen en vrijetijdsbesteding.

Wethouder Stroeks (Veldhoven):

'In Veldhoven hebben we geen specifiek doelgroepenbeleid. We gaan uit van een **inclusief beleid**. De hulp voor en ondersteuning van mensen met autisme komt niet alleen vanuit de gemeente, maar ook vanuit maatschappelijke organisaties zoals MEE. Zij hebben een aanbod dat gericht is op personen met autisme, maar ook voor broertjes en zusjes. Bij de andere CJG-organisaties is er geen specifiek aanbod, maar omdat er in deze regio verhoudingsgewijs redelijk wat mensen met autisme zijn, en je als professional dus ervaring hebt met deze doelgroep, ken je vaak de wegen die bewandeld moeten worden. Onze directe gemeentelijke verantwoordelijkheid voor mensen met autisme komt vooral tot uiting in de uitvoering van de Jeugdwet en de Wmo. Ook bestaan er twee ouderinitiatieven: JOVO (vijftien plekken) en Woondroom (acht plekken), waar jongvolwassenen met autisme wonen met een Wlz- of Wmo-indicatie Beschermd-Wonen. Binnen de sport subsidiëren we verenigingen die kinderen met autisme lesgeven, zoals judovereniging Shizen Hontai.'

Bijna één op de drie (**29 procent**) zelfstandig wonende volwassenen met autisme woont in **sterk verstedelijkt gebied** en dit aantal is hoger vergeleken met de algemene Nederlandse bevolking (**22 procent**, CBS). In het NAR-onderzoek werd geen verband gevonden tussen de mate van verstedelijking en tevredenheid met de woonomgeving of levenstevredenheid.

Mensen met autisme zijn redelijk tevreden met hun woonsituatie. De deelnemers geven gemiddeld een 7,5.

42 procent van de 1220 deelnemers boven de 16 jaar woont zelfstandig met partner en/of kind(eren). **32 procent** is zelfstandig alleenwonend. Dit relatief hoge aantal komt volgens onderzoeker Anke Scheeren doordat de NAR-deelnemers een gemiddeld tot bovengemiddeld IQ hebben. 'Autistische vrouwen wonen vaker zelfstandig dan autistische mannen. Dit verschil is vooral zichtbaar bij de jongvolwassenen onder de dertig, van wie **59 procent** van de vrouwen zelfstandig woonde ten opzichte van **40 procent** van de mannen. Een dergelijk geslachtsverschil wordt overigens ook gevonden in de algemene bevolking.'

De resultaten van het HOME-project die al gepubliceerd zijn, zijn terug te vinden op de site van het NAR: nar.vu.nl onder het kopje **NAR in cijfers**. Annelies Janna de Bruijne werkt sinds twee jaar aan het verzamelen en visualiseren van de data: 'Je kunt allerlei informatie vinden op deze site. De onderwerpen variëren van wonen tot werken, van onderwijs tot sociale contacten, van woonsituatie tot relationele status. Het mooie aan NAR in cijfers is dat je heel makkelijk kunt filteren, zodat je bijvoorbeeld per provincie iets kunt bekijken, of alleen voor vrouwen.' De cijfers zijn ook van waarde voor professionals en beleidsmakers. Zo weet De Bruijne dat de provincie Overijssel na het zien van de niet rooskleurige uitkomst wat betreft autismevriendelijkheid het plan heeft opgevat om er alles aan te doen dat cijfer omhoog te krijgen.

Uit cijfers uit 2018 en 2019 is op te maken dat **jongens/mannen meer tevreden** zijn met hun woonplek dan meisjes/vrouwen. Mannen geven gemiddeld een **8,0** tegenover vrouwen een **7,4**. Overigens zijn deze rapportcijfers vooral voor vrouwen lager dan het gemiddelde onder de Nederlandse bevolking. CBS-cijfers laten een **7,9** voor de mannen zien en een **8,0** voor de vrouwen. De verschillen tussen de provincies zijn volgens CBS-cijfers klein. Friesland en Gelderland steken iets boven het gemiddelde cijfer van een **7,6** uit, Flevoland, Groningen en Zeeland blijven onder het gemiddelde steken.

Van de 91 (**jong**) **volwassenen met een zware zorgbehoefte** woont:

- **40 procent** bij de ouders/verzorgers of familie
- **30 procent** in een zorginstelling
- **24 procent** in een woonvorm met begeleiding/zorg.

Zij waarderen hun woonplek gemiddeld met een 7,4.

Een derde van de autistische volwassenen voelt zich **erg eenzaam**. Dat is fiks hoger dan de tien procent van de niet-autistische volwassenen. Deze cijfers komen uit onderzoek uit 2020, dus aan het begin van de pandemie.

Ruim 4 procent van de zelfstandig wonende volwassenen met autisme heeft een sociale huurwoning.

In de algemene Nederlandse bevolking is dat **25 procent**. Wanneer rekening wordt gehouden met inkomensverschillen verdwijnt dit verschil.

NAR informatie en aanmelden nar.vu.nl